

OPŠTI I EPIDEMIOLOŠKI PARAMETRI I IMUNIZACIJA DECE OBOLELE OD MORBILA NA CENTRALNOM KOSOVU I METOHIJI

Vanja Ničković¹, Aleksandar Ranković^{2,5}, Ljiljana Šulović³, Snežana Danić-Filipović³,
Snežana Marković-Jovanović³, Zorica Vujnović-Živković³, Jadranka Mitić³,
Hristina Kocić⁴, Ilija Kocić⁵, Marko Ristić⁶

¹Kliničko bolnički centar Priština, Gračanica, Srbija

²Infektivna klinika Niš, Srbija

³Univerzitet u Prištini, Medicinski fakultet, Kosovska Mitrovica, Srbija

⁴Klinički centar Niš, Niš, Srbija

⁵Univerzitet u Niš, Medicinski fakultet, Niš, Srbija

⁶Student posleddiplomskih studija, Univerzitet u Niš, Medicinski fakultet, Niš, Srbija

Kontakt: Vanja Ničković

Bulevar Nemanjića 77/9, 18000 Niš, Serbia

E-mail: vanja.nickovic@gmail.com

Morbili su virusna, veoma kontagiozna kapljična infekcija iz grupe osipnih groznica. Virus u organizam dospeva respiratornim putem. Bolest počinje povišenom telesnom temperaturom, plačnom maskom, kašljem, kataralnim promenama sluzokože gornjih delova respiratornih puteva i pojavom makulopapulozne ospe.

Cilj rada bilo je ispitivanje epidemioloških parametara i vakcinalnog statusa obolele dece u enklavama centralnog Kosova i Metohije.

Istraživanje je obuhvatalo 91 dete (57,1% dečaka i 42,9% devojčica), u periodu oktobar 2017. - mart 2018. godine, u enklavama u kojima žive Srbi, Romi, Albanci, Goranci i Turci. Dijagnoza je postavljena epidemiološkim i kliničkim parametrima, krvnom slikom i dokazom IgM antitela. Grupisanje je izvršeno po polu, etničkoj pripadnosti, starosti, poreklu infekcije i vakcinalnom statusu. Prikazana su numerička i atributivna obeležja. Za prikaz numeričkih obeležja rađen je Student t-test. Za prikaz i poređenje učestalosti atributivnih obeležja korišćeni su H_i^2 i Fišerov test.

Prosečna starost dece je 9,74 godine \pm 4,23 godine. Najviše obolelih bilo je u decembru (34,1%). Najviše je bilo romske dece. Broj obolele nevakcinisane romske dece (49,4%) bio je tri puta veći od broja srpske dece (17,6%), kao što je broj romske dece bio 5 puta veći od broja albanske dece (9,9%), što je statistički značajna razlika (χ^2 : $p < 0,05$). Veliki broj dece (30,7%) oboleo je u zdravstvenim ustanovama - najviše je srpske dece vakcinisane jednom dozom (16,5%). Broj dece oboleo u zdravstvenim ustanovama (30,7%) bio je 6 puta veći od broja dece obolele na nepoznat način - 5,5% (χ^2 : $p < 0,05$).

U enklavama centralnog Kosova i Metohije, najviše obolele romske dece bilo je zbog nevakcinacije, neadekvatnih uslova života i migracije. Najviše obolele dece u zdravstvenim ustanovama ukazuje na brzo širenje virusa morbila. Morbili se mogu eradikovati zdravstvenom edukacijom i potpunom imunizacijom, pre svega romske dece.

Acta Medica Medianae 2019;58(4):32-41.

Ključne reči: morbili, deca, opšti i epidemiološki parametri, vakcinacija